

Jätevesien käsittely

Haja-asutuksen jäteveden käsittelyä koskeva lainsäädäntö uudistui keväällä 2017. Uusi valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) muutos (19/2017) tulivat voimaan 3.4.2017. Siirtymäaika jätevesijärjestelmien kunnostamiselle päättyi 31.10.2019. Määräaika koski pohjavesialueita ja vesistön läheisyydessä olevia kiinteistöjä (100 metriä rannasta).

Alajärven kaupungin ympäristönsuojelumääräykset tulivat voimaan 09.01.2024.

Alajärven kaupungissa noudatetaan asetuksen perustason puhdistusvaatimuksia. Järjestelmän tulee vähentää 80 % BOD7 (orgaaninen aine, 70 % kok.P (kokonaisfosfori) ja 30 % kok.N (kokonaistypppi).

Kunnallisen viemäriverkoston toiminta-alue

Alajärven kunnallisen viemäriverkoston toiminta-alueella (voimassa oleva toiminta-alue) kiinteistöjen liittyminen viemäriverkostoon on pakollista. Liittyminen koskee uudisrakentamista tai kun tehdään rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakennuslupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö.

Lisätietoja kuntatekniikan päälliköltä: Juuso Pikkukangas, 040-6800 324, juuso.pikkukangas@alajarvi.fi

Haja-asutusalueet

Kunnallisen viemäriverkoston toiminta-alueen ulkopuolisilla alueilla kiinteistöjen on huolehdittava jätevedenpuhdistuksesta kiinteistökohtaisesti. Jätevesiä voidaan käsitellä paikallisesti kiinteistökohtaisella järjestelmällä tai vaikka useamman kiinteistön yhteisellä jätevesijärjestelmällä.

Ympäristösuojelulain asettama yleinen puhdistamisvelvollisuus, koskee pääsääntöisesti kaikkia sellaisia kiinteistöjä, joissa syntyy keittiö-, pesu- tai käymälävettä. Jätevedet tulee käsitellä siten, ettei ympäristö ole vaarassa pilaantua.

1. Pohjavesi- ja ranta-alueet

Pohjavesialueet luokitellaan niiden vedenhankintaan soveltuvuuden mukaan sekä mahdollisen suojelutarpeen mukaan. Oman kiinteistön tilanteen voi tarkistaa karttapalvelusta.

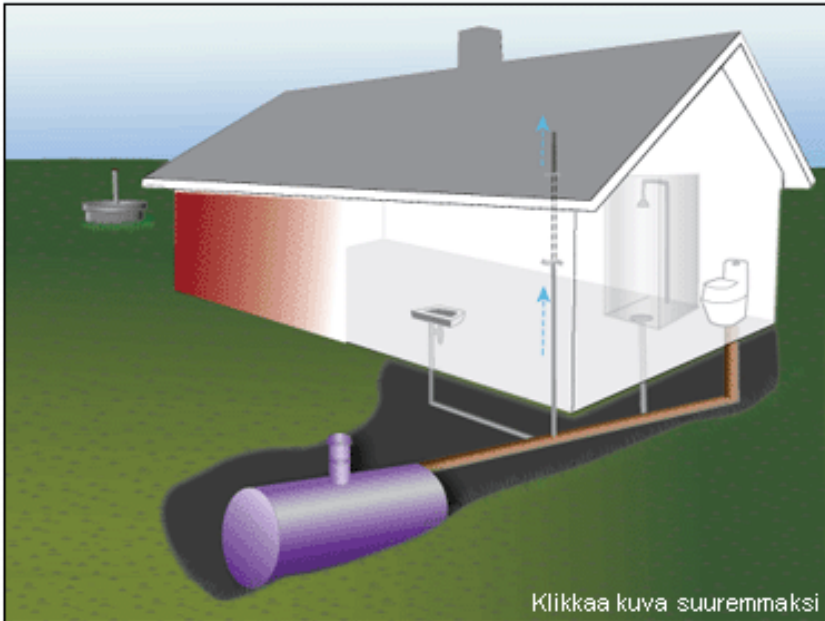
Pohjavesialueilla toimenpideluvan yhteydessä vaaditaan näytteenotto vuoden kuluttua järjestelmän käyttöönotosta.

Ranta-alue on 100 m vyöhyke rannasta. Etäisyys vesistöön mitataan jätevettä tuottavan rakennuksen seinästä rantaviivaan.

- Vesistöiksi lasketaan järvien lisäksi lammet, joet ja purot sekä keinotekoiset vesialueet kuten tekojärvet ja kanavat.

Alajärven ympäristönsuojelumääräykset sallivat seuraavat jätevesijärjestelmät pohjavesi- ja ranta-alueille:

Umpisäiliö:

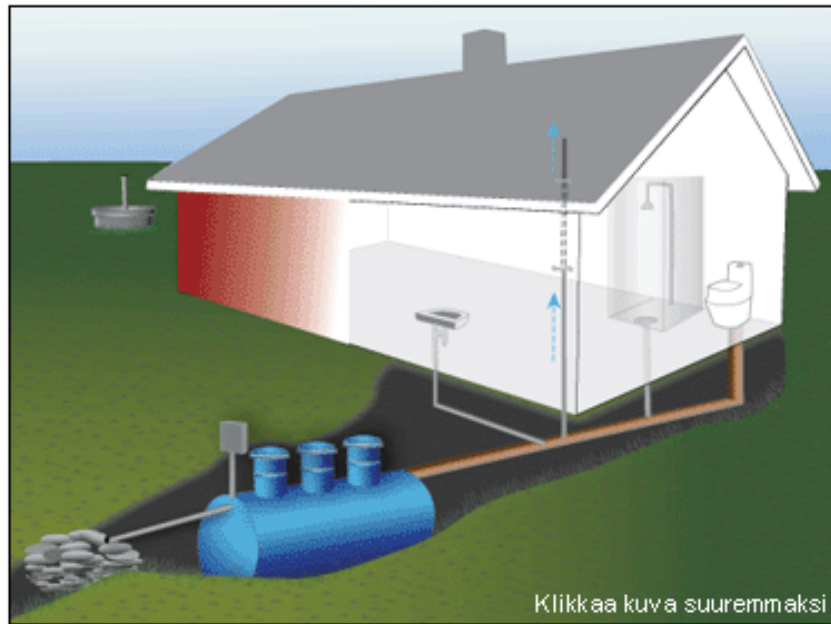

Umpisäiliö on tiivis rakenne, jonne tulee vain tuloputki ja josta lähtee vain tyhjennystä varten tarkoitettu nousuputki. Purkuputkea ei luonnollisesti ole.

Lähde: Suomen Vesiensuojelun keskusliitto

Laitepuhdistamo:

Jos mitoitettu oikein, sallitaan kaikille jätevesille.

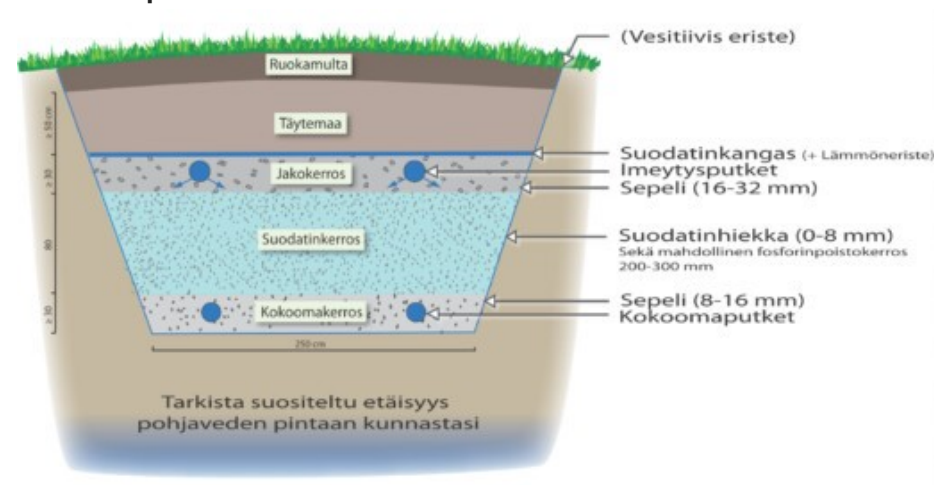
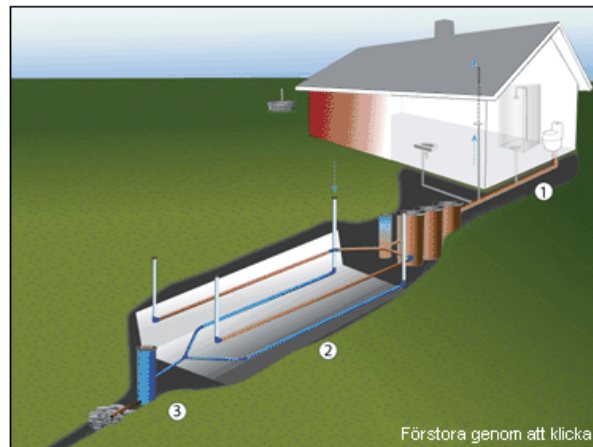

Laitepuhdistamo koostuu yleensä tehdasvalmisteisesta säiliöstä tai säiliöistä, ohjauskeskuksesta sekä purkujärjestelyistä. Markkinoilla on kymmeniä eri laitemalleja.

Lähde: Suomen Vesiensuojelun keskusliitto

Maasuodattamo:

- Näytteenottomahdollisuus lähtevästä jätevedestä, kokoomakaivosta tai putken päästä
- Näytteenotto vuoden kuluttua käyttöönotosta (vaaditaan toimenpideluvassa)
 - saostussäiliöt
 - suodatuskenttä imeytysputkineen, hiekkakerroksineen ja kokoomaputkineen,
 - kokoomakaivo ja purkupaikka, sekä
 - mahdollinen tehostettu fosforinpoisto.

Maasuodattamossa jätevedet johdetaan saostuskaivokäsittelyn jälkeen maaperään, jossa jätevesi puhdistuu biologisten ja kemiallisten prosessien seurauksena. Puhdistuneet jätevedet kerätään kokoomakaivon kautta purkupaikkaan

Lähde: Suomen Vesiensuojelun keskusliitto

Muut vaihtoehdot

Kaksoisviemäröinti:

Jätevedet ja harmaat vedet voidaan erotella myös erikseen, alla erotteluesimerkkejä:

1. WC-vesille umpisäiliö ja harmaille vesille maasuodattamo
2. WC-vesille laitepuhdistamo ja harmaille vesille maasuodattamo
3. Harmaille vesille (pesuvedet ja suihkuvedet) tehdasvalmisteinen tyyppihyväksytty harmaavesisuodatin, saunakaivo tai vastaava.

2. Muut alueet

Ranta-alueiden ja pohjavesialueiden ulkopuolella oleville alueille jätevesijärjestelmien uusimiselle ei ole asetettu yksittäistä määräpäivää, vaan ne tulee remontoida asetuksen mukaiseksi kun:

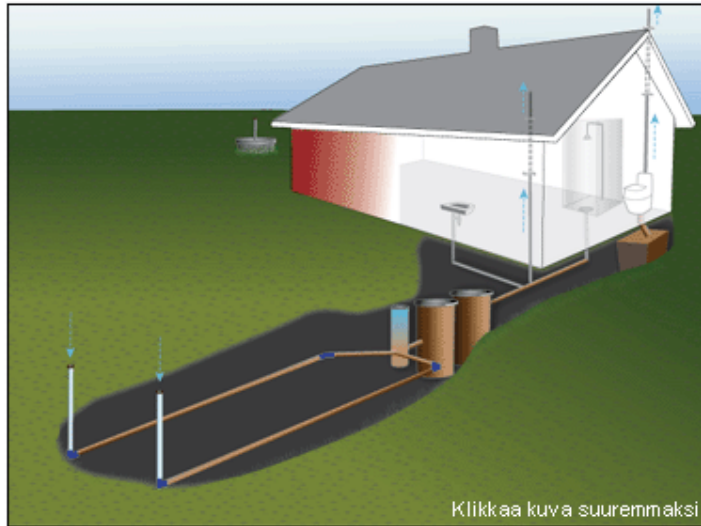
- rakennetaan vesikäymälä
- korjataan tai uusitaan jätevesijärjestelmää tai
- tehdään rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakennuslupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö

Muiden alueiden käsittelyvaihtoehtoja ovat umpisäiliö, pienpuhdistamo ja maaperäkäsittely. Maasuodatuksen lisäksi voidaan käyttää imeytyskenttää (ks. kuva seuraavalla sivulla). Käsittelystä ei saa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa. Savimailla ja pohjavesialueilla imeyttäminen ei onnistu.

Imeytyskenttä:

Nykyaikaiseen imeytyskenttään kuuluu:

- saostussäiliöt
- imeytysputket tuuletusputkineen
- imeytykseen sopiva maaperä

Imeytyskentässä jätevedet johdetaan saostuskaivokäsittelyn jälkeen maaperään, jossa jätevesi puhdistuu biologisten ja kemiallisten prosessien seurauksena. Kuvassa harmaan jäteveden imeytyskenttä. Joissain tapauksissa imeytyskentän voi rakentaa myös kaikkien jätevesien yhteiskäsittelyä varten.

Lähde: Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto

Muut vaihtoehdot

Kaksoisviemäröinti:

Jätevedet ja harmaat vedet voidaan erotella myös erikseen, alla erotteluesimerkkejä:

1. WC-vesille umpisäiliö ja harmaille harmaavesisuodatin
2. WC-vesille umpisäiliö ja harmaille maaperäkäsittely (maasuodattamo ja imeytyskenttä)
3. WC-vesille laitepuhdistamo ja harmaille vesille maaperäkäsittely tai harmaavesisuodatin

Jätevesien saostus perinteisten saostussäiliöiden avulla ei siis riitä täyttämään puhdistusvaatimuksia, vaan kaipaa jatkokäsittelyn joko maaperäkäsittelyssä tai laitepuhdistamossa! Ympäristönsuojelumääräyksistä selviää tarkemmat vähimmäissuojaetäisyydet.

Poikkeaminen säädösten noudattamisesta

Poikkeamista haetaan ympäristönsuojeluviranomaiselta, poikkeaminen voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Poikkeaminen voidaan myöntää, jos ympäristönsuojelulaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.

Arvioitaessa toimien kohtuuttomuutta kiinteistön haltijan kannalta otetaan huomioon:

1. kiinteistön sijainti viemäriverkoston piiriin ulotettavaksi tarkoitetulla alueella;
2. kiinteistön haltijan ja kiinteistöllä vakituisesti asuvien korkea ikä ja muut vastaavat elämäntilanteeseen liittyvät erityiset tekijät;
3. kiinteistön haltijan pitkäaikainen työttömyys tai sairaus taikka muu näihin rinnastuva sosiaalinen suorituseste.

Automaattisesti vapautettuja jätevesijärjestelmien korjausvelvoitteesta ovat sellaiset kiinteistöt, joiden omistaja tai haltija on syntynyt ennen 9.3.1943 edellyttäen, että kiinteistön jätevesijärjestelmä on toimiva.

Automaattinen vapautus

Puhdistustasoa koskevan vaatimuksen noudattamisesta vapautuvat kiinteistönomistajat, jotka asuvat kiinteistöllä vakituisesti ja ovat täyttäneet 68 vuotta ennen 9.3.2011. Jos kiinteistön jätevesistä kuitenkin aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa, voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen puuttua asiaan.

Ikäpoikkeus ei koske:

- vapaa-ajan asuntoja
- jos kiinteistön omistaa useampi asukas, joista yksi tai useampi on alle 68 –vuotias
- jos kiinteistöllä asuu yli 68-vuotias, mutta kiinteistön omistaa joku muu.

Jäteveden käsittelyjärjestelmän suunnittelu ja rakentaminen

Jätevesijärjestelmän rakentamiseen ja muuttamiseen tulee hakea toimenpidelupa rakennusvalvonnasta. Luvan toimenpiteeseen myöntää rakennustarkastaja. Hakemukseen on liitettävä suunnitelma jätevesien käsittelystä ja suunnittelussa tulee käyttää apuna asiantuntijaa. Lupahakemuksen voit tehdä sähköisesti osoitteessa www.lupapiste.fi.

Uudisrakentaminen

Rakennusluvan yhteydessä toimitetaan suunnitelma jätevesien käsittelystä kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle (lupapiste.fi)

Selvitys käytössä olevasta jätevesien käsittelyjärjestelmästä

Jokaisella kiinteistöllä tulee olla selvitys kiinteistön jätevesijärjestelmästä. Selvityksen tulee sisältää tiedot missä jätevesiä muodostuu, miten ja missä jätevedet käsitellään ja mihin käsitellyt jätevedet puretaan. Selvitys on säilytettävä kiinteistöllä ja se on pyydetäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.